

Függelék

A dokumentumok feldolgozása során a források és a történeti antológiák adatai között számos ellentmondásra találtam. Ezek tisztázását a dokumentumok előtti tanulmányban kíséreltem meg. Eredményeim igazolására az olvasó figyelmébe ajánlom az alábbi forrásrészleteket.

1. A 802. évi görög-frank békekötésről:

Anno dominicae incarnationis DCCCII. Herena imperatrix de Constantinopoli misit legatum suum nomine Leonem spatarium de pace confirmanda inter Francos et Grecos. Imperator quoque vicissim propter ipsum, absoluto illo cum honore, misit lesse episcopum Ambianensem et Helgaudum comitem Constantinopolim, ut pacem cum ea et cum Grecis statuerent.

Az Úr születésének 802. éve. Iréné konstantinápolyi császárné követét küldte, nevezetesen Leó spatariust a frankok és a görögök közti béke megerősítéséért. A császár, együttérezvén, teljesen támogatva azt, elküldte Lesse püspököt Ambianensiből és Helgaudus comest Konstantinápolyba, és a békét vele (= Irénével) és a görögökkel megkötötték.
(*Annales Mettenses priores*)

DCCCII. Herena imperatrix de Constantinopoli misit legatum nomine Leonem spatarium de pace confirmanda inter Francos et Graecos; et imperator vicissim absoluto illo misit lesse episcopum Ambianensem et Helmgaudum comitem Constantinopolim, ut pacem cum ea statuerent.

802. Iréné konstantinápolyi császárné követet küldött, nevezetesen Leó spatariust a frankok és a görögök közötti béke megerősítésére; és a császár, teljesen egyetértve vele elküldte Lesse püspököt Ambianensiből és Helmgaudus comest Konstantinápolyba, és a békét vele megkötötték.
(*Annales Fuldenses*)

2. Godomar burgund királyról:

Fuit igitur et Gundovechus rex Burgundionum ex genere Athanarici regis persecutoris, cui supra meminimus. Huic fuerunt quattuor filii: Gundobadus, Godigisilus, Chilpericus et Godomarus.

Történt akkor, hogy az Athanaric királytól származó Gudovech burgund király, akiről feljebb megemlékeztem, meghalt. Neki négy fia volt: Gundobad, Godigisel, Chilperic és Godomar.

(Gregorius Turonensis: Historia Francorum, liber II. 28.)

Haec illi audientes, Burgundias petunt et contra Sigismundum vel fratrem eius Godomarum dirigunt.

Akkor akik hallották, a bugundokat elindították és Sigismund vagy nagybátyja, Godomar ellen indították.

(Gregorius Turonensis: Historia Francorum, liber III. 6.)

3. Garibald bajor herceg és a Merovingok kapcsolatáról:

Theodovaldus vero cum iam adultus esset, Vuldetradam duxit uxorem. ... septimo regni sui anno mortuos est, regnumque eius Chlotacharius rex accepit, copulans Vuldotradam uxorem eius, stratui suo. Sed increpitis a sacerdotibus, reliquit eam, dans ei Garivaldum ducem ...

Amint Theudebald felnőtté vált, Waldaradát vette feleségül. ... uralkodásának hetedik évében meghalt, és királyságát Chlothar király kapta meg, ágyába fogadva Waldaradát, a feleségét. Hanem a papoktól megfeddve elhagyta őt, neki adva [férjül] Garibald duxot ...

(Gregorius Turonensis: Historia Francorum, liber IV. 9.)

Habuit autem Waccho uxores tres, hoc est primam Ranicundam, filiam regis Turingorum; deinde duxit Austrigusam, filiam regis Gepidorum, de qua habuit filias duas: nomen uni Wisegarda, quam tradidit in matrimonium Theudiperto regi Francorum; secunda autem dicta est Walderada, quae sociata est Cusupald¹¹³, alio regi Francorum, quam ipse odio habens, uni ex suis, qui dicebatur Garipald, in coniugium tradidit.

¹¹³ Cusupald = Theudebald frank király. – A 'socio' igét a kora középkori szövegekben általában a házasság nélküli együttélés kifejezésére használták. Tours-i Gerely szerint Chlothar ágyába fogadta Waldaradát, majd a „papoktól megfeddve” elbocsátotta. Vö. az első részlettel.

Wachónak három felesége volt, az első Ranicunda, a thüring király lánya volt. Utána Austirgusát, a gepidák királyának lányát vette feleségül, akitől két lánya született: az egyiket Wisigardának nevezték, akit Theudebert frank királyhoz adtak feleségül; a másikat Waldaradának nevezték, aki a frankok másik királyával, Cusupalddal élt együtt, amiből gyűlölség származott és [ezért Cusupald] egyik rokonához, akit Garibaldnak neveztek, adta feleségül.

(Paulus Diaconus: Historia Langobardorum, liber I. 21.)